

Чи діждемось Вашингтона
З святим і праведним законом?
А діждемось таки колись!

Т. Певченко.

Жодна держава світу не знала такої тяжкої, бурхливої й різнобарвної історії як Україна. Жодна країна світу не знала такого пригнічення як наша. А все це — наслідок тривалого й дикого панування Москівщини над Україною. І тільки цим, а не іншим, явищем можна пояснити те, що світ мало обізнаний з історією нашої батьківщини, мало знає наш нарід, нашу культуру й звичаї. І тому не повністю розуміє українців, які все своє життя боролися за волю свого й інших народів, вперто боролися за таке народоправство, яке має країна Великої Свободи — США.

І тільки ми, ті які тепер вперше користуємося правами демократії, маємо волю й можливість на повний голос сказати про себе, про славне й тяжке минуле України, про свої життєві прагнення в майбутнє. Бо світ мусить про це знати.

Наш п'ятидесяти мільйонний нарід колись мав свою могутню батьківщину — Київську Державу. Наші князі: Володимир Великий, Володимир Мономах, Ігор, Святослав та інші дотали не тільки про свій нарід, а стояли на варті миру й спокою всіх народів Східної Європи, хоробро й мужно розбивали хижацькі загарбницькі орди.

Ми мали міцну Козацьку державу, яка повністю була побудована на засадах найбільшої в світі демократії. Українські гетьмани — Петро Сагайдачний, Богдан Хмельницький, Іван Вишневецький, Петро Дорошенко, Іван Мазепа — великі українські державники — дипломати, з якими завжди числилися сусідні владарі й світ. В розвиваючійся

культури на Сході Європи, -й зокрема в Мос-
ковщині наш народ найбільше прикладає зусиль,
ніколи не підмовляється в допомозі.

.. Та ті, кому так сприяли наші прадіди, від-
дячили. Не зорось, а підлим підступом, лукав-
ством і зрадою через нашу щирість і довірли-
вість, Москва зломилла вільнолюбиву країну.
Але будучи під тяжким гнітом українці не зра-
дили своєї ідеї, не стали покірними рабами, не
відщуралися своєї культури, мови, звичаїв.

Непохитний в боротьбі за волю наш народ,
не дивлячись на наші тяжче в світі пригнічення,
неблагі зростає, ширить свою культуру. Украї-
нська пісня, все мистецтво зажило слави на
весь світ. Твори великого українського батька
& пророка - поета Тараса Шевченка, з різних
перекладах, читають всі цивілізовані люди сві-
ту. Поети & письменники - Іван Франко, Борис
Грінченко, Леся Українка, Олександр Олесь і
багато інших, живучи в нещадних умогах, змо-
гли досягти вершин мистецької творчости.

В щоденній зборні & праці українці твердо
стояли на ґрунті рівноправства всіх народів.
За це у визвольні змагання високо підняв
прапор Симон Петлюра - керівнич боротьби за
демократичну, ні від кого незалежну Україну.
Ці революційні роки ще раз підтвердили, що
Україна жила & буде гідно жити.

.. Зла неволагована доля - України розкидала
по всьому світі наших братів і сестер. Але
мрії & пратнення всіх їх єдні - жити в згоді,
завжди відстоювати права нашого люду, бути
рівноправними в сімі народів всесвіту.

А що ми на це заслуговуємо подкресне наша
славна історія України, наш героїзм, наша
боротьба за волю, наша бариста культура &
мистецтво, українська щирість і доброта до всіх
народів світу.

Гарну рису нашого народу підкреслили еміг-
ранти - як добрі знавці мистецтва & літерату-

ри, зразкові господарники й всебічні фахівці, спортсмени, як люди високої культури й гідного поводження. Наприклад капела Фандуристів ім. Тараса Шевченка, хор "Україна" забили серед чужинців неперевершеної слави. Спортфутбольна дружина "Україна" / Ульм / в змаганнях з поляками, німцями, французами, італійцями й сербами завжди виходила переможцем. Великими успіхами користуються наші таборіві виставки народнього мистецтва й ручних робіт.

Майже з нічого виросла новітня еміграційна преса. Крім таких часописів як: "Українські вісті", "Наше життя", "Час", "Слово", "Луна", "Неділя" маємо вже велику кількість іншої необхідної літератури.

Цією великою працею ми ще раз нагадуємо світові про ту країну, де найродючіші степи, багато корисних копалин, сприятливий клімат, чудесні береги Чорного моря, країну якої численність народу посідає одинадцяте місце в світі, нарід, який завидує життя кожного малайця чи індіанця.

Світ мусить знати, що українці наполегливо прагнуть стати в лави всіх рівноправних народів, що українці стоять и вистоятимуть на ґрунті справжнього демократизму, що ми і світ є одне нерозривне.

— 00 00 —

ВЕЛИКІ ДЕРЖАВНИКИ

Тільки через міжособні бої князів-братів, які в радість використовували вороги, зпала наша могутня Княжа Україна, через ці ж причини загинула й Козацька Держава, через це понесли поразку українці й у визвольній боротьбі нового часу.

Поглянемо в дні минулих історичних трагедій. Після великої і славної перемоги українського війська гетьмана Івана Зигорового над

москалями під Конотопом 8 липня 1659 року /у
такий сприятливий час для України / з'являється
декілька претендентів на гетьмана: Іван Сомко,
Василь Золотаренко, Юрко Хмельницький, Іван
Брюховецький і Павло Тетеря. Кожен з них мав
свої погляди на державу, на урядування, політи-
ку - й не хотів миритися з іншими.

Через власні незгоди, нерозуміння складної
ситуації в області Корочів, ці великі старшини
топтали саме основне - самостійність нашої дер-
жави. Так ці гетьмани за декілька років своєю
неясною політикою знищили великі здобутки Коно-
топської перемоги. Москалі, використовуючи дов-
іря українського люду, зброю безкарно заходили
в українські міста й стени.

Багато недосвідчених старшин через свою зам-
ву амбіцію, як Мартин Пушкарь / полтавський пол-
ковник / псували всю справу. Через замбу амбіт-
ність виникали зради, як зрада Чигиринського
полковника Ігната Галагана в 1709 році.

Все це використовувала Москва.

Та в ті часи були й ті, що ясно бачили звідки
йшло лихо, всіляко запобігали різним роздорам.
Прикладом великий хоробрий полководець і держав-
ник - самостійник Вінницький полковник Іван
Богун та пізніше кошовий Запорізької Січі Кость
Гордієнко-Гилівко.

В своїх поглядах на державу, на організацію
війська в них було щось дуже подібне між собою
й прогресивне. Вони першими відчували, що загрозо-
ю для існування України є не Польща й Туреччина,
а північна деспотична Москва. Вони на все йшли,
щоб створити велику єдність українського народу.
Тому в цих велетнів України вчимося стояти в
обороні самостійництва.

Іван Богун будучи одним із славних полковод-
ців часів Хмельниччини, маючи найкращі вишколені
загони, талановитим політик, в ім'я існування
Української Держави не вносив роздорів, як тіль-
ки міг, запобігав їх, ретельно виконуючи накази
гетьмана.

- Не сперечайтесь, а радьте! А що владите я буду підписувати цією шаблею - казав Богун.

Умову з Москвою не схотів підписувати. Він казав:

- Москалі ніяк не можуть терпіти народо-правотва. Такі сусіди дуже небезпечні - завжди намагатимуться покрити наші вільності, загарбати наші землі.

Одначе він і далі чітко виконував наказ гетьмана, щоб не внести більше каламуті в політичні справи своєї держави. Він не пішов на лукавство короля Польщі йна Казимира, який довідавшись, що Богун не підписав умови з москалями, рішив використати його для своїх цілей, обіцяючи за це булаву.

- Не до мене з цим сперчайтеся... Нам прав ним як тепер, не личить будькому присягати. Зраджувати гетьмана не буду, бо значить зраджу боці, своєму народові, всій Україні, - так відповів королеві Богун і лист від слава гетьманові.

Коли ж багато козацьких старшин як Мартин Пушкар, Іван Самко, за нязвіть слашний кошовий Запоріжської Січі Іван Сірко після смерті Б. Хмельницького виступали проти Івана Виговського, який тоді був незамінним гетьманом, то Богун твердо відстоював його. Та виконуючи вмілий маневр проти зорога під Глуховим гряде 27 лютого через самодуривого амбітного Павла Тетерю.

Костя Гордієнко-Головко ще в 1702 році, коли обрано вперше кошовим сказав:

- Так уже склалося, що хоч ми й москалі славляни, однієї віри, але Москва була, є і буде нашим найлукавішим ворогом. Коли ж ми цього не зрозуміємо й не зуміємо тепер відкинути їх то велике горе впаде на Україну.

Через протилежність думок і влад / а була ще якісь і особисті причини / кошовий Костя Гордієнко-Головко й гетьман Іван Мазепа жили в нагоді. Та це не завждиє кошовому в тяжкий час забути всю зневагу й у Диканці 1709 року

скласти гетьманові присягу:

- Військо Запорізьке і я дякуємо Вам за те, що, як гетьман України, Ви взяли до серця те становище, до якого дійшла наша батьківщина, і почали визволяти її від московської влади. Ми певні, що саме з цією метою, а не з якоїсь персональної користі, Ви склали угоду з шведським королем, і тільки через те ми згодні допомогти Вам щиро, не зважаючи на небезпеку нашого життя, і користися Вашою волею, так, що Ви волите наказувати нам, щоб досягти бажаної мети".

Цій присяги Кость Гордієнко-Голівко дотримався з честю великого полководця, великого державника.

Так і ми мусимо діяти. У всій своїй боротьбі, у всіх своїх життєвих буднях повинні неухильно стояти на платформі Івана Богуна і Костя Гордієнко-Голівка. Перш за все - єдність і держава.

О. Степниченко.

-oo0oo-

О г л я д ь т а л е к и х з е м е л ь .

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Бразилія.

Після Росії, Британії, Китаю і США найбільшою країною світу це Бразилія. Охоплює вона східну частину Південної Америки. Східний кордон творить Атлантичний океан, бразилійське побережжя якого майже 8 тис. км. завдовжки. Поверхня країни 8 361 350 квадратних км.

Поверхня.

Область Амазонки і її допливів це низина. На південь лежить гориста країна. Вона складається з праістарих гір, що розсунулися. Дякуючи своєрідній поверхні ріки Південної Аме-

рики довгі. Найбільші ріки - Амазонка і Ла Плата. Вони повноводні, глибокі й швидкі.

Клімат.

Клімат майже однаковий, не дивлячись на величезну країну. Річна середня температура 24 ступенів. Холодніше 15 ступ. тепла буває дуже рідко, але пообідня жара зменшується свіжими вітрами, що дмуть з моря. Вологість повітря завжди близька до точки насичення, так що це шкодить металові й матеріалам. Дощу випадає на рік 1000-2500 мм. В травні та грудні та січні, а то стоїть ясна погода. Зід березня до серпня дме південносхідний, а від вересня до лютого північносхідний вітер. На південному заході країни бувають бурі. В амазонській низині панує рівна висока температура. В північно-східній частині влітку така посуха й спека, що всі кущі і трава виглядають як погорілі.

Малярійна гарячка панує тільки в глибоких і болотистих долинах рік південного побережжя. Холера і жовта гарячка були довгий час в Бразилії цілком невідомими. Їх завезли сюди з Європи і вони пошкодили тубільцям як і зілим, особливо жовта гарячка. Але ці хвороби і доси не дійшли в високу центральну частину.

Рослинність.

Коли третина цвіте, друга третина зеленіє, а інша дає дозрілі плоди. Населення не знає що робити з надзвичайно багатим і сильним рослинним світом. Зса дає йому все на всі потреби життя. До того ж багато джерел і доси лишаються невикористаними для добра громадянства.

Амазонська низина й східне побережжя покриті пралісом. Там ростуть пальми, бамбукopodobні, каучукове дерево, як підлісок колючі кущі, висока трава, ліани, орхідеї - все це в отрашнім хаосі перемішалось між собою і для людини непрохідно. Багато плодоносних пальм. Там, де праліс в потребах рільництва був вирубаний, за короткий час підіймаються чагарники й кущі що виглушують все і знову заповнюють місце для лісу.

Гірська країна покрита луками. Хвилясті тераси, праліси на берегах річок, квіти, кущі, групи дерев а то навіть цілі гаї, - все це надає дуже змінного характеру просторам.

В південних штатах ростуть південні кокосові полями, вони дають істивні плоди подібно дате льним. Корисні рослини становлять невичерпне багатство Бразилії. По імени одного дерева вся країна одержала назву.

Тваринний світ.

Фауна надзвичайно багата і дуже різноманітна. Наприклад, один сдинний дослідник протягом 11 ти років знайшов 52 ссавці, 360 птиць, 140 репетилій, 14000 комах помімо-риб і молюсків. Амазонка сама має вдвічі більше сортів риб як Середземне море, а саме 2000 видів. Більшість ссавців це лісові звірі: мавпи / більше як 60 порода / муравкоїди, падлоїди, ведмеді, дикі свині, кішкоподібні, пума, ягуар, собакоподібні, терміти, муравки, плазуни, птиці, комахи. В Амазонці є дельфіни.

Зайняття.

Бразилія це сільськогосподарська країна. Для власного вжитку сіють пшеницю, кукурудзу, бобові, огородину і фрукти. На вивіз - кофе, бавовну, цукрову тростину, чай. з дикоростущих дерев збирають какао, горіхи, каучук, кольорове дерево. Скотарство, значно відстає порівняно з Аргентиною через брак соли для скоту. Добування мінеральних покладів стоїтьна низькому рівні. Найбільше добувають діамантів. Є золото, мідь, цинк, кам'яне вугілля. Є ткацькі фабрики, млини, лісопильні, цукроварні, гуральні, злітніци.

Колонізація.

Більшість приїжджих це італійці, португали, іспанці, австрійці, німці, французи, росіяни, швейцарці. Німці та швейцарці найліпше сколо-нізували південну частину Бразилії. Колоністи ведуть оживлену торгівлю. Цьому сприяє велике багатство країни і достатня кількість морських пристаней вздовж побережжя.

А р г е н т и н а.

Клімат.

На півночі країни річна температура 22 ступ. на півдні - 6. В низинах температура не вище +30, і рідко коли падає нижче +1. Сонячна жара є виносіма людині. В гарячі дні літом насупають досить холодні ночі, нерідко різниця температури дня і ночі досягає 20 ступенів. На півночі цілими тижнями стоїть температура +37 і вище так що навіть ночі не приносять охолодження. Осінь дуже рівномірно тепла і волога. Рідко коли повітря спокійне, завжди вітри. В деяких частинах в час другої половини ночі віє вітер з землі на море, а в час другої половини дня - з моря. „Пампаро“ холодний, із Андів ідучий вітер, надзвичайно сухий і йому приписують дуже здоровий клімат околиць Ла Плато. Цей вітер міцнішаючи часто приносить грозу з великими зливами, а часто і з градом.

Зайняття.

При зрошуванні плекають зернові та овочі. Дуже розвинене скотарство. Скот бродить по гірських луках як дикий, але із значками своїх господарів. Випасується велика рогата худоба, коні, мули, осли, вівці, кози. Розводять свиней. тримають пасіки. Багато дичини як страусів, бо-лотних птахів, лисиць, вовків, зайців, оленей. Великим шкідником людини є муравки. Є удави, змії, жаби, молоски, кажани. З хижаків - ягуари, пума-леви.

П а р а г в а й.

Клімат.

В Парагваї тече дві великі ріки - Парагвай та Парана. Між ними підіймаються гори, а на захід від Парагваю простягається низина порізана ріками. Клімат хоч і напівтропічний, здоровий і для рослинного світу сприятливий. Літні місяці дуже гарячі крім що в горах лежить сніг. Ліси покривають великі простори, трав'яні

луки часом заливаються водою з боліт. Як дика флора так і культурні умови подібні тим, що є в південній Бразилії, багато сортів є власних.

На важливіші рослини продукт - це кущ, листя якого збирають для чаю, що йде на вивіз. Як також табак, оранжі і дерево.

Тваринний світ близько споріднений з тропічноамериканським, але збіднілий. Знаходяться тільки мало порід мавп, багато форм кішок, собак і лисиць, є ведмеді, олені, дикі свині, сумчасті, муравкоїди, вампіри, попугаї, колибри, перцеїди.

Рільництво ще примітивне, туземне населення тяжкої праці рільника не виконує. Зате більшого значення має скотарство для власного вжитку. Вирощують бобові, земляні горіхи, табак, кофе, цукрову тростину, рис, кукурудзу. Головні шляхи сполучення - ріки. Ще доси возять товари волами та кіньми.

П а р а г о н і я.

Парагонія - гориста країна, що терасоподібно опускається до моря, її глибоко порізали ріки. Більшість поверхні покрита вулканічним попелом - базальтами. В Андах налічується цілий ряд вулканів. Багато озер, що є рештками з льодовикового періоду. Багато рік. Частина з них судноплавна, але з обстріями. Вододіл та перевали через гори дуже низькі.

В загальному клімат холодний, в січні +20, в липні -7 ступ. Зима на східних узгір'ях Анд досить холодна.

До Атлантичного океану поверхня країни покрита валунами і галькою, що не дає рости рослинам. Там ростуть кущові дерева, багато з них - вічнозелені. Різноманітність їх збільшується в напрямку на північ.

Фауна бідна. Нанді та американські страуси олені, пума, собакоподібні. Птиць небагато, зате цікаві. Вони раніше жили на деревах, а тепер пристосувалися жити на землі. Дуже мало змії, плавунів, риб, кретів.

Перу.

Поверхня.

На сході країни старокристалічні відкладення, на заході - крейдяні. На віддалі 120 км. від берега океану країна перетята Андами. Поміж ними масивні гірські пасма. Далі йде Гірська рівнина на висоті 4000 метрів над рівнем моря. Кордільєри або Анди доють круто спадають в море. Більша частина цієї берегової смуги складається з гальки і пісковиків, котрі де-не-де там, де є штучне зрошення виглядають як саян. Далі йдуть Анди з сніговими вершинами. Низини покриті тропічними лісами і рідко заселені тубільцями. Землетруси на горах рідкі, зате часті і потужні на побережжі, де вони міста по кілька разів руйнували.

Клімат.

На побережжі дощів не буває, зате земля зрошується туманами що часті тут в зимку тобто від травня до жовтня. Весною в кілька днів, ніби від помаху чарівної палички, появляється сагата зелень і чотири місяці підряд табуни рогатого скоту й коней та звець мають досить корму. Далі з гори від побережя випадають потужні дощі, але клімат там гарячіший як на побережжі, де жару зменшує море. В горах бурхливо розриваються страшні грізи з градом і снігом. Дробве коливання температури діходить 24 ступ.

В загальному цей клімат здоровий. На побережжі мінлива пропасниця нерідка, але не така загрозлива як в Екваторі. В горах панує високогірна хвороба.

Тваринний світ.

Південноамериканські породи мавп, пума і інші кішкоподібні, ведмеді, форми собак, сумчасті, гризуні, Особливо багато іптаства: дуже численні манугаї, колібри, чудова фауна перцеїдів.

Ростуть всі рослини тропічної і помірної зони, але крім цукрової тростини вирощують їз ледве для власного вжитку. В деяких долинах вирощують виноград. В лісах добувають хінін.

Б о л і в і я.

В Болівії зійшлось багато протилежностей: гори і низини, плідородність і пустині, огненний клімат тропік і льодове повітря андійських степів. В західній частині гірської рівнини лежить цілий ряд солоних озер та солончаків степів на висоті 3000 метрів. Ріки в горах несудноплавні, а при досягненні ними низини розливаються і творять болота. Найважливішою рікою є Парагвай. Вододіл Парагвай та Амазонки так низький, що при великих дощах води обох рік змішуються між собою. Болівія має густу сітку водних шляхів, але доступу до моря з них не має тому що ці ріки при своєму виході з Болівії мають непереходимі пороги.

Клімат і рослинність.

Клімат дуже різноманітний. Західна високогірська рівнина покрита альпійською рослинністю травами, мохами, кактусами та низькими кущами. Клімат сухий з різким коливанням температури дня і ночі. Це так звана п у н а. Східна частина має тропічно вологий клімат, покрита правітними лісами.

Тваринний світ.

Болівія має надзвичайно багатий і різноманітний тваринний світ. В горах зустрічаються форми помірною півдня і півночі разом. Нижче є пума, ягуар, лісний собака, ведмідь, репетилі, безхвісті амфібії, попугаї, колибри, найрізноманітніші комахи.

Забуття.

Вирощують картоплю, ячмінь, пшеницю, кукурузу, бавовну, свочі, виноград, фіґи, кока, какао, кофе, пшчорову тростину, аннаанси, банани, лимони, рис. В лісах росте кінінове дерево. Головне багатство країни в мінеральних покладах: срібло, золото, цинк, оліва. Найбільші поклади срібла в усьому світі лежать в Болівії. Розробляються вони дуже мало і примітивно.

ДЕЩО ПРО АВСТРАЛІЮ

Австралія є найбільшим островом в світі. Вона лежить в Південній півкулі оточена Тихим океаном із сходу і Індійським з заходу.

Вона була відкрита наприкінці 17 ст. англійцем Джеймсом Куком. До 1901 року Австралія була англійською колонією і більшість державно-політичних актів були керовані Англією. З 1901 року Австралія має власну федерацію та самоуправління.

Австралія поділена на 6 штатів: Новий Південний Уельс, Вікторія, Квінсленд, Південну Австралію, Західну Австралію та Тасманію. Кожен штат має свій власний уряд і крім того є державний уряд, який керує політикою що стосується всіх штатів. Інша частина, Північний Терен, не має власного парламенту, але має представників в Державних Зборах.

Вибори членів парламенту провадяться з дійсно демократичним шляхом. Кожен чоловік і жінка старше 21 року мусить голосувати. Зневага до виборів розглядається серйозно і тих які не голосували викликають для вияснення причин, вони також можуть бути покарані на певну суму грошей.

Тут забезпечується все потрібне для демократичного життя: свобода преси, вислову, релігії та думок.

Професійні спілки обороняють права робітників і вже зробили багато для забезпечення кращих умов праці. Більшість робітників тішаться з 44. годинного робочого тижня. Мінімальна заробітна платня, яка називається основною, визначається урядом разом з спілками і жадний працевладець не має права платити менш ніж встановлена сума.

Диточа премія виплачується батькам коли народжені дитини; певна сума сплачується також щотижня урядом за кожен дитину від 1. до 16 року.

Соціальне забезпечення і робітничі ком-

песації допомагають робітникам підчас хвороби, в нещасних випадках та безробіття. Старі одержують пенсію від уряду.

Австралія має безмежні терени землі але населення лише приблизно 7,5 мільйонів. Вона є найбільшим в світі продуцентом вовни а також швейцарії та збіжжя. Іншими продуктами є цукор, бавовна, золото, худоба та молочні вироби. Підприємствами важкої індустрії є сталеві та залізні виробні, кораблебудівництво, фабрики авт та літаків, машинобудівельні та інші.

Клімат Австралії є ідеальний для всіх родів с.г. культур, фермерства, розведення овочів. цукрової тростини і т. д.

Спорт та розваги на свіжому повітрі дають приємність багатьом. Згадаємо лише плавання, крикет, футбол, теніс, мотоспорт, атлетика, їздження верхи.

Підчас війни Австралія мала понад 800 тис. ячну армію. це становить 7 з кожних 10 чоловік в віці від 18 до 35 років. З загальної кількості 500 тис. були такі, що добровільно висловили згоду боротися в крайній частині земної кулі. Мобілізація була проведена наочітку 1940 року для деяких контингентів.

Клімат змінюється від помірного на півдні до підтропічного на півночі. Сніг підчас зимових місяців можна знайти лише в двох гірських районах.

Австралія є ще молода країна з безмежними теренами та сприятливими умовами для бажаючих працювати. Її міста модерні і умови життя є добрі. В майбутніх роках ми певно побачимо Австралію зі збільшеним населенням, яка займе високе місце серед народів світу.

А. В. Гамфріс.

Директор УНРРА відділ 518.

Передрук з українського щоденника

„Свобода“ число 72, Нью-Йорк.

„ЗАЛЮБИВСЯ В СВОБОДУ“

Що спонукало молодого Ігора Гудзенка, вихованого в строгій комуністичній дисципліні, довести до відома канадійського уряду про совєтське урядове шпигунство, що мало на цілі відкриття тайни виробу атомної бомби?

Відповідь на це питання є для Рендольфа Чорчила, що про це пише, одним з яким промінням у цій афері. Він каже, що всі, хто уважно слідкує за цим шпигунством, згодні щодо цього, що Гудзенко зробив це тільки тому, що „залюбився в свободу“ в канадійській свободі, яку він пізнав з власного досвіду. За це він дістане цілком певно усяку можливу охорону перед еантуальною пімстою совєтських агентів, як і дістане канадійське горожанство. Бо його візнання були такі, що не залишили по собі ніякого сумніву, що він говорив ширю бравду, коли казав, що найбільше очудувало його на цій землі те, що він побачив, що канадійці та американці це дійсно вільні люди, а йому казали в Совєтах щось інше. За два роки свого побуду в Канаді він, як це виявив на суді, перший раз пізнав, як виглядають вільні вибори, як живуть вільні люди. І порівняв це з тою „свободою“, у якій виріс у Совєтах. Отже, порівняння довело його до цього, що він з власної волі й охоти став пропагатором і оборонцем тої свободи і тих ідеалів, що існують в Канаді та Америці. І це, пише Рендольф Чорчил, є найважливіше в цілому того шпигунського процесу. І ось те, що власне найважніше, що демократія не може бути лаянкою ніякої комуністичної в оху

комуністичної пропаганди. Треба дати тільки нагоду людям під диктатурами, як от у Сове-тах, пізнати свободу і демократію, а вже не улягає ніякому сумнівові, що вони виберуть демократію, виречуться диктатури і комунізму.

Та все це знають добре й ті, що сидять на Кремль. Усе це знає і комуністична пропаганда в Америці й Канаді. Тому в випадках як з Гудзенком, вона знає тільки одну відповідь: зробити з такої людини зрадника й злодія. Те вона робить і з Гузенком, як це можна вичитати і в більшовицьких У. Ш. Вістях, що то пишуть що Гудзенко "крав у посольстві гроші", та що його мали посадити в Сове-тах в "Іванову хату". Очернюють, бо не можуть твєдити, що це не пра-вда, що заявив Гудзенко, коли говорив, що нарід в Сове-тах не має найменшого поняття, як живуть люди в демократіях, що не знає що це свобода слова, виборів чи т. п. Того вони заперечува-ти не можуть, тому і роблять людину, що пів-нала свободу і в ній залюбилася, звичайним злодієм, щоб тим ослабити її значіння. та це не вдаряє ні про людину, ні свободу, а тільки об зрадників свободи. Бе канадійських і американських комуністів, що "залюбилися у Кремлі" й бажали б поширити його неволю це й на Америку та Канаду. Гудзенко, що прибув а Сове-тів, є проти них. Честь йому за те!

--o o o o--

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ БРИТІЙСЬКОГО

ГОСПОДАРСТВА

Базель. / УПС / Як повідомляє із Лондону швей-царський часопис "Базлер Нахріхтен" у своєму 178 числі, на лондонській імперській конференції уложено план далекойдучої децентралізації британ-ських господарських промислових та наукових за-кладів та їхнього розміщення по цілій імпе-рії. Цей план виходить із концепції, що в май-

бутній атомній війні на лісовики охочуть
знищити несподіваним і нищівним ударом
атомової зброї всі англійські промислові
осередники.

КЛОПОТИ ФАРМЕРА

Американський фермер це така людина, що хоч
продукує все потрібне для добробуту краю,
то про нього мало згадується, особливо у
східних степах. Це тому, що схід - це пере-
важно міські робітники. А прецінь фермер є
таким продуцентом, що без його услуг не може
працювати промислові робітник у місті. А
тепер саме має постаратися він за великі
припаси харчів не лише для Америки, але й
для Європи, ба, навіть цілого світу.

Фермер виказав свою справність в часі
війни, а тепер від нього вимагають, щоби
довжував не більше, бо має ратувати світ від
голоду. Збентежений несподіваним домаганням,
пробує він поразувати свої сили, чи він подо-
лає вимогам. Він має свої клопоти. Мусить
приглянутися чи його машинерія зможе витри-
мати під норов нагалом праці: чи в нього до-
голі робучих рук: чи має подостатком навоз,
насіяння і т. д.

Міський робітник не думає над тим, що фар-
мер це самостійний продуцент і мусить мати
свої машини так, як ремісник мусить мати знар-
яддя до праці. Упродовж чотирьох літ фарме-
рські машини постарілися. Їх латав господар
як лише міг, але ж усьому є границя. Трактори
уже свидуть, комбайни не витримувать. Йому тре-
ба нової машини, а машини нема на ринку, подібно
як у місті не можна дістати нового вбрання.
Робітничі страйки стримали не лише виріб ячт,
але припинили і виріб рілльничих машин. Показу-
ється що як в політиці один світ, або ніякий,
так є одна продукція, або ніяка. Фермер мусить
отже запрягти стару шкату машину, і пробує пере-

биті те, що на нього покладають. Щойно на осінь обіцяють фабриканти дати фермерові нову машину. Але фермер мусить журитися цього річними хнівами, а не в наступному році!

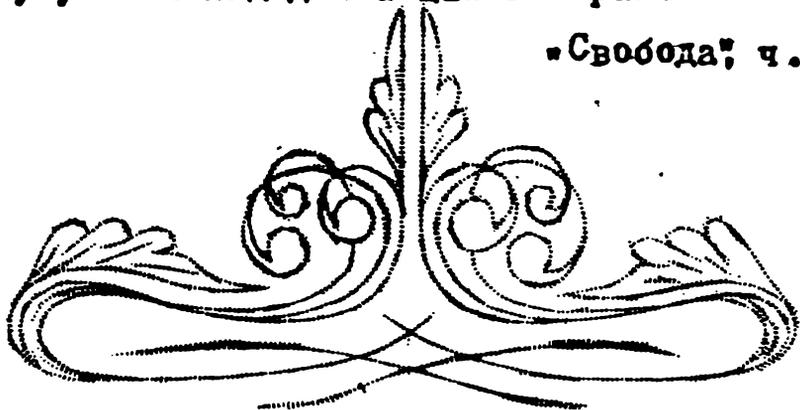
Фермерська машина у великій мірі потребує електрики, а не лише газоліни. Ісловно молодші господарства подобають тепер на цього роду фабрики й тому треба розпроваджувати електрику саме в найбільш віддалені околиці, де цвіте випло худоби. А це окрема ділянка праці.

Головний клопіт у фермі під мору це недостаток фермерського робітника. Ще в справу ще гірше ніж було в часі війни. Тоді була постановова, що фермерські робітники не мають обов'язку йти до війська, отже багато молоді радо працювало на фермах. Після війни молодь розосіралася до міст, а на фермах осталися лише старі робітники, які привикли до невигод і до малих вимог.

Ветерани, які поверталися з війни, навіть і чути не хочуть про те, щоб ставати фермерськими робітниками. А серед цього всього йде безупинно домагання, великої фермерської продукції.

Конгрес саме зайнятий розв'язком проблеми про позички для фермерів. Серед дискусійми над позичками підносять конгресмени і клопітливе положення фермера. Та це не лише справа самого Конгресу, але й цілого населення, коли хто задумується над долею цілого краю.

«Свобода», ч. 72.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНУ

/ УПС / Подаєм за Українською Інформативною Службою з Лондоні чергяд голосів англійської преси про Україну в місяці березні та першій половині квітня. Найбільше місця присвятила вона справі переслідування церкви в Західній Україні.

"Івнінг Телеграм", Торонто /3.2./ в статті професора Вотсона Кирконела "Українська агонія", сповідає про трагедію українських біженців. Стаття тримана в різко негативнім тоні проти Росії: автор пише про совітське пекло і про сталінську тиранію, про ганьбу, яка спадає на Європу за толерування терористичної політики цієї тиранії, якої жертвою падають мільйони українців.

"Таблет" /16.3./ в статті "Мартирологія України" переказує зміст промови кардинала Тіссерана, префекта Східної Конгрегації, про переслідування українців Москвою, спеціально греко-католиків, і взагалі всіх українців, що опинилися на сході від лінії Керзона. Переповідає також зміст пайської енциклітики "Орієнтале Омес Еклезіас", яка займається тою самою справою — переслідуванням греко-католицизму на Західній Україні.

"Дніверс" /15.3./ в статті "Смерть за лінією Керзона" переказує інтерв'ю, udzielене кардиналом Тіссераном в Римі газетним кореспондентам про переслідування українських католиків Москвою: про арешти священників і єпископів, замкнення всіх установ бо. Василіянців, шкіл, друкарень і церков, далше про варварську насильну репатріацію українських втікачів до ССРСР. Кардинал в гострих словах закинував цю політику Москви.

Газета "Нос Паїт" в Грапу зі 2.3.46 подає за "Унайтед Пресе" таку вістку:

"Зі східної Словаччини доносять, що там видно горіжні села на польській стороні. Ці села є знищені українськими нерегулярними бандами.

Ця "Бандер-армія" почала між границями Словаччини і Керзон - ліній в Польській Галичині партизанську війну на велику шкалу. Вони хочуть задержати переселення українців в тих околицях і борються за Самостійну Україну. Авторитет в цьому просторі польського уряду зовсім не існує. Існує натомість нічия земля між білими партизанами і регулярними польськими частинами.

"Бандера, що був правдоподібно сотником армії, організував під Гітлером український партизанський рух, пізніше, коли він проклямує, дав незалежну Україну, його інтернували. В і д того часу боряться повстанці проти кожного, хто хоче окупувати їхню країну. Кореспондент довідався від одного чоловіка, який правдоподібно сам є бандерішем, що вони не є ані фашисти, ані антисеміти, тільки виключно борються проти комунізму".

"Вони хочуть якраз тепер перешкодити полякам переселити їх з їхньої старої батьківщини в Галичині до СРСРської Росії".

/ УПС /

"Таймс" /23.3/ в замітці "Уніятська церква приносить лист до редакції званного єзуїта Мартинделя з прибуду замітки Таймса про навірнення уніятів, до православної церкви з'юженої в євроській душі. Мартиндель спростовує добровільність навірнення уніятів і українців, яких священники ієрміскони мусіли мандрувати на московське заслання.

/ УПС /

ЗАГРОЗА ДЛЯ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

/ УПС /. В днях 14-17 березня 1946 року в м. Ессінген відбулася 11. сесія Собору Єпископів Укр. Прав. Автокеф. Церкви на еміграції, скликана митрополітом Подікарпом, при участі 9. єпископів. В ухвалах Собору читасмо м. н. :

«З уваги на велику небезпеку християнській церкві, християнській цивілізації, та культурі з боку безбожництва і руйницького матеріалізму які, не зважаючи на постійну боротьбу в обороні справедливого, згідного з християнською наукою співжиття людства, - не звільнили його від страшної загрози, Св. Собор Єпископів УАПЦ, яка є виразником волі та стремлень многострадаального Українського Народу, що продовж 25. років в обороні християнських ідеалів приніс у жертву мільйони своїх найкращих синів і дочок, звертається до всіх вільних Християнських Церков світу із закликом до спільної оборони найбільшого ско-рбу всього людства - Христової Церкви та християнської цивілізації та культури.

+

Франкфурт.- 10.5.1946. / УПС /. У всіх місцевостях Німеччини й Австрії, де тільки живе українська еміграція, відбулися численні прогос-таційні віча, проти переслідування грек. - кат. церкви на ЗУЗ. Віча в загальному стверджують в резолюціях, що переслідування і терор стосован-ий проти грек.- кат. церкви є тільки частиною загального терору стосованого більшовицьким наїздником супроти цілого українського народу. Намагання більшовиків знищити грек. кат. церкву це намагання підірвати один із стовпів українсь-кої національної сили. Тому боротьба українськог-о народу за права і свободу так прагославної як грек.-кат. церкви, це один з відтінків загальної

боротьби України за право жити незалежним життям. Подібні протестаційні збори як в Німеччині та інших європейських країнах, відбуваються також в Америці.

КРИВАВІ СУТИЧКИ В КРАКОВІ

Американська преса, обговорюючи світове положення, стверджує, що, хоч після закінчення війни минув рік, але правдивого миру немає. 5 травня в Кракові прийшло до кривавих сутичок між студентами, міліцією та державною службою безпеки. Внаслідок цього декілька осіб було забито. В цей день по місту їздили танки для підтримання порядку. До Кракова прибули з Варшави американський та англійський амбасадори. Натомі зібрався перед готелем, в якому вони зупинилися, і викрикував: "Хай живе Великобританія! Хай живе Америка! Нехай живе Миколайчук!"

/ Луна /

--ooOoo--

"ЗОЛЯ Й УСПІХ"

С. Марден.

Христос, - цей великий учитель життя, не замикався в Монахах за мурами в монастирях, далеко від спокус світу. Не проповідував смутної й понурої доктрини. Вчив сзателії радости й щастя. Його наука була пробнята сонячним світлом і уквітчена квітами піль. Завжди говорив про птиць під небесами, про звірів по лісах та полях, про малих щасливих дітей. Правда релігія - ясна й сонячна, як маєвий день...

Хто ступає непевно й зблукє з дороги, іду-чи то в однім то в другім напрямку, той може

Бути певний, що сяде на міліну, не зробивши навіть половини свого життєвого шляху. Хто не має твердої, невмінної мети перед собою і певної віри в свої сили, ніколи не дійде до бажаного кінця.

У великій боротьбі за існування перш за все має право голосу здоровий розум. Маєток, талант, диплом, навіть геній є ніщо без такту й розсудливості. Нерозумні й непрактичні, хочби навіть дипломовані й титульовані люди завжди наминають ся позаду. Не те, чого ти вважав асо чи ти є, але до чого ти змієш робити, — ось що є запитанням винишнього віку.

Коли хочеш досягнути найбільшого успіху в своїм ділі, починай від найнижчого пазла. Нехай найменша дрібниця не буде тобі чужою.

Перша річ для молодого чоловіка, що починає життя без приятелів і зв'язків, каже Русселя Sage, — це — знайти працю, друга — бігати мочити, менше говорити, третя — уважно до свого приглядатися, четверта — бути щирим, п'ята — довести своєму начальникові, що ти є дійсно потрібний, і шоста — бути звичливим.

Джентельмен є звичливий, скромний, привітний. Не викає з пам'яті дізнаної образи і сам нікому не образує. Він не підозрілий, старается обмежити свої бажання, ушляхетиться, перемагає похоть, пакує над своїм словом, уважає, що всі так само добрі як він. Його гарні прикмети стали його другою натурою. Ніхто його не зможе вбити в його домі об-в'язку, ніщо не може викорінити тих в сад, бо ними він жерується в житті. Хто все скрапир, але зберіг привітність, бадьорість, надія і повагу до самого себе, є, по мимо всього, божатим, бо залишився правдивим джентельменом.

відкриттям 19. віку є жінка. Ми зрівняли її з чоловіком, й перед нею відкрилося необмежене поле діяльності. Давніше тільки хлопець міг вибрати собі спеціальність, тепер робить те саме його сестра."

Але разом з свободою приходить також відповідальність. Однак жінки не завжди розуміють цю відповідальність.

Світ потребує дівчат, — каже др. Голль, — що були б правдолюбиві у своїх матерей, дівчат, що могли б завжди заступити молодшим сестрам і братам батьків, дівчат, що ними хвалиться батько не тільки за їх красу...

Світ потребує добрих і чистих дівчат, без фальшу і облоги, що їх уста говорять те саме, що й серце...

Потребуємо добродушних і моторних дівчат, що можуть обмежитись в своїх потребах, уміють відрізнити корисне від непотрібного... Потребуємо дівчат із серцем, повним чуйності і співчуття до людських сліз, а разом щирих і веселих.

"Дуже мудрих", дотепних і блискотливих дівчат маємо аж забагато. А хотілось би справді добрих, сербдешних, веселих, що не прагнуть блискучих балонів, але скоріше сноком й ватишного домашнього вогнища. Такі дівчата дійсно огорнули б наше життя чарами краси й радощів.

Гарісон писав у першому числі свого "Лібератора" — "Говорю серйозно. Не буду вибіхуватися ані виправдуватися. Не відступаю ані на волос і примушу вас слухати".

...Така сила волі є ліком для тіла, стимулом до надлюдських підприємств. Вона не одного чоловіка піднесла зо смертельного ложа і неодного дотрала сили для чудесних діл.

На землі є Хліб і часта для кожного чоловіка, що має енергію і здібність використати сприятливі умовності. Це другорядна річ, чи уродився він у палаті чи у вбогій хатині:

коли він має тверду волю, коли безперестанно удосконалюється, то жадна сила на цій землі не зможе його подолати.

/ Автор цих уривків Марден є американським педагогом і філософом./

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Центральне Українське Допомогове бюро в Лондоні проводить підготовчу роботу до організації стакої виставки української преси на еміграції. /Наше життя/

В ЛІЗІ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Управа Ліги Українських Політв'язнів, провела 28 квітня в Мюнхені конференцію представників філій Ліги.

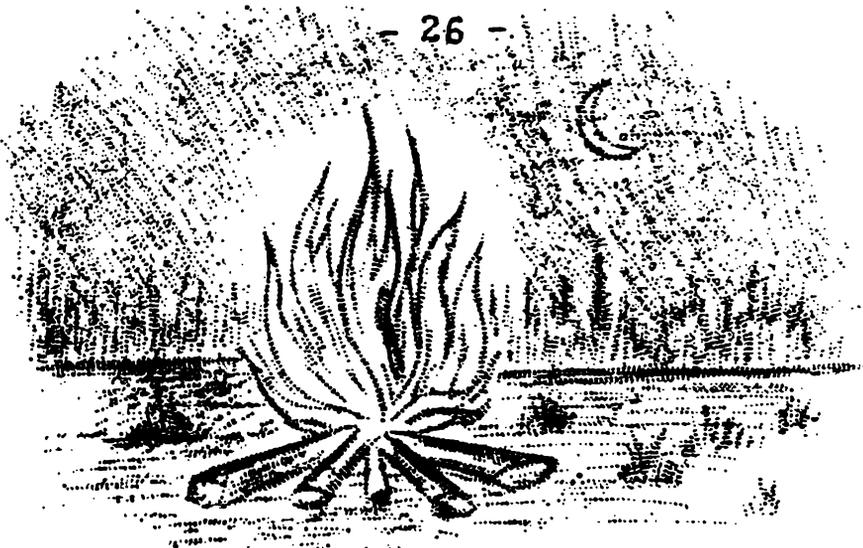
Конференція схвалила ряд рішень ідеологічного так і організаційного характеру. /Луна/

П О Д Я К А

Всечесному Духовенству, нашій УНРРА, таборовій Управі, Управі для церковному хорові та всім учасникам «Свяченого» за допомогу, спів та участь в ній сердечна подяка.

О. У. Жіно в Корнберзі

П. Кізко

П Л А С Т У Н И

Бє багаття полум'ям угору,
Смолисте вiття в нiм трiщить.
Встала пiсня за широким бiром,
околикнувши вiдгукiм куцi,-
Чистим дзвонiм пролiтає лунка
I стряса вечiрнi голубiнь.
Пластуни зав'язатi i пластунки
Починають непокiрний бiй.
Пiднялися вихрем у долини,
Кожну тiнь не спускають iз очей!
- Гей, зав'язатцi! - закричали синi-
Ворог наш вiд нас не утече!
А згори посипались червонi,
Два загони збилися в яру.
Там пластунки у тведi долонi
Своiх друзiв ранених беруть.
Бiй скiнчився. Знов повсталa тиша,
Голас пташки пiзьвоi зачах.
Мiсяць-рицар гордо з хмари вийшов,
Щоб побачить хлопцiв i дiвчат.
Не лип гра їх, вчення їх уперте,
Та коли зiткнуться знов свiти,
Пластуни назустрiч пiдуть смертi,
Смерть життям в бiй перемогти!

ШАСТ в К о р н б е р г і.

Пластовий Кіш ім. Євгена Коновальця був заснований ще в "Драусміле". З переїздом до Корнбергу, праця серед пластунів пішла скоршим темпом вперед. В сьогоднішній час пластовий кіш корнберзького табору складається з 2 хлоп'ячих куренів, одного дівочого та одного гнізда новаків. На числє кіш 130 членів.

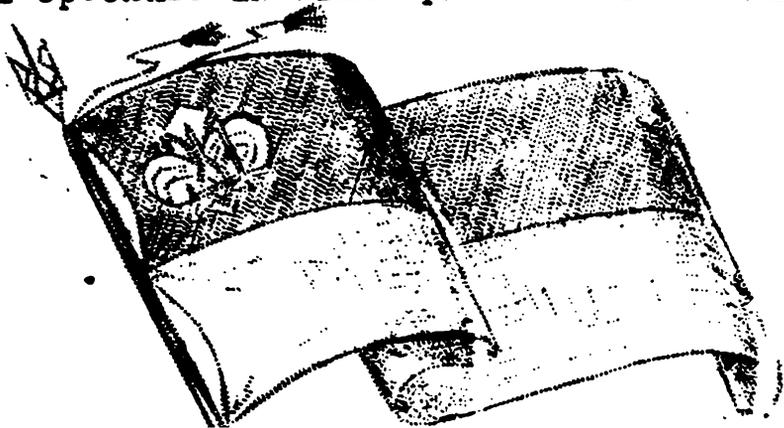
В не всіх куренях праця йде однаково. Пластуни - школярі, з огляду на інтензивну навчну роботу проваджену перед закриттям шкільного року, не мають можливості присвятити себе вільні пластовому життю.

Приблизно за два тижні іспити по всіх класах наших шкіл закінчуються, а тоді, ми певно, що школярі з усіх пластових уміlostях доріжуться своїм друзям.

Пластовим життям нашого табору керує Інспіктивний Гурток.

В останніх місяцях щораз частіше пластуни організовано приймають участь з усіх таборських імпрезях. Своєю працею в суспільному житті нашого табору, своєю поведінкою - пластуни зобовують серед таборян щораз то більшу увагу.

З закінченням шкільного року, по перевірці свого знання, здаватимуть внаки іспит з першої пластової проби. Ми є переконані, що по вложені пластової присяги, пластуни Корнбергу ще з більшою докладністю виконуватимуть приписи пластового закону а тим самим доб'ються тих чеснот які зроблять їх авангардом нашої молоді.

С В Я Т О Г Е Р О І В

Святкування роковин трагічної смерті Головного Атамана Симона Петлюри та полковника Євгена Кошовальця відбулося в нашому таборі дуже урочисто.

Пластовий курінь ім. Євгена Кошовальця відспівував пам'ять свого патрона святочним звідом, після якого вислухав поминальну панахиду.

На двох читаних газетках /22.5. і 24.5./ прочитано реферати, віддеклямовано вірші та зачитано думки з писань Великих Українців.

В суботу, 25.5. перед полуднем, співзвучки обох українських піроіспівдань відправили на нахиди, а вчором в таборній театральній залі відбулося урочиста академія.

Гарно опрацьовані реферати, деклямація, спів таборного хору, інсценізація, спогади учасників першої світової війни лишили в усіх таборянах незагаснутий слід.

Академія закінчилася загальним відспіванням національного гимну.

Учасники академії розходились з почуттям великої пошани до великих Мучеників, які своєю боротьбою за краще нашого народу розпочали в так тяжких часах, і яку нам сьогодні, в часах кличів "воля народам", "воля людині" треба продовжити.

-----0-----

Ми кланемо сьогодні голову перед тими героями тому, що вони берегли чести і життя українського народу, тому, що своїм життєвим трудом зближували українську націю до її признання, але передовсім тому, що не дали нам, як нації, згинуть, що своїм приміром покликали до життя і чину нові тисячі борців...

/ З реферату. /

-----0-----

НОВІ НАУКОВІ ВІНАХОДИ

Три американські науковці у Вашингтоні відкрили, що вибух газів на сонці висилає такі потрясення в сторону землі, що повітряні хвилі перешкоджають правильному пересиланню радіограм. Знавці є членами Вашингтон Карнегі Інститюшин, а їх імена такі: Г. В. Велс, Дж. В. Ватс, Д. Е. Джордж.

Про інше важне відкриття повідомляють з Берклі в Каліфорнії, а саме, що при потужності променів можна перевести поміри на довжину одної біліонової частини сантиметра. Це досягнуто в такий спосіб, що атом золота перемінено в дуже делікатне зеленкувате живе срібло, а потім перемінено його на промінь. Це є найвищого роду делікатна наукова переміна, яка стане в пригоді в багатьох наукових відкриттях, де потрібні найделікатніші поміри.

ЧАСОПИС І ПИСАННЯ РУКОЮ

Німецький часопис "Гісінер Фрас Пресе" подає слідувчу відомість з Берліну.

"В Берліні виходить один хітський тижневий часопис. Він характерний тим, що його цілий зміст редактори мусять писати рукою. Після того робиться фотокліші якими щойно друкується.

СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ В КОРНБЕРГУ.

30.5. відбулися на спортовому грищі табору Корнберг змагання у футболі поміж українськими спортовими клубами "з Самбергу "Дніпрз" та з Корнбергу "Дніпрз". Вислід - 2 : 2, при цім один гол в некористь корнберзького "Дніпра" встрілив

свій же оборонець. Великий дос перемінив грише в страшне болото, а тому гра була надуже низькому рівні. Суддя не відповідав свому призначенню, а тому реакція глядачів на його неправильні рішення була оправданом.

Присутний.

П Е Р Е С Т О Р О Г А

Коли в когось в ДП знайдеться холодно або вогнепальну зброю, буде він покараний судом військового управління. Кари будуть тяжкі і після їх відбуття покараний буде примусом відісланий до краю з якого походить.

У випадку бездержавних або таких, які були в'язнені у німецьких концтаборах, будуть примінені кари довготривалої тюрми.

підписав: GENITGES.

З М І С Т

Стор.

Ми світ	1
Великі державники	3
Бразилія	6
Аргентина	9
Парагвай	10
Парагвія	10
Перу	11
Болівія	12
Дещо про Австралію	13
Залюбився в свободі	15
Децентралізація Брит. госп.	16
Кляпоти фермера	17
Англ. преса про українців	19
З Української Прес. Служби	21
З американської літератури	22
Виставка української преси	25
В лізі політв'язнів	25
Вірш "Пластуні"	26
Пласт в Корнберзі	27
Свято героїв	28
Нові наукові винаходи	29
Часопис писаних рукоп	29
Спортові змагання в Корнберзі	29
П е р е с т о р о г а	30